

для сприйняття й розуміння, ніж цифровий з відповідними описовими характеристиками. При цьому на підтримку логічних асоціацій спрацьовує орган зору, який порівняно з іншими органами чуттів має найбільшу пропускну здатність приймати інформацію.

Наочність зображення дає змогу не лише швидко сприймати сутність показників чи процесів, а й бачити те, що не показано в текстовій чи табличній формі їх подання. І головним тут є розвиток здібностей візуального й образного мислення, бачення цінності і прагнення до виділення головного, розуміння зв'язків у системі подання концепції. Таке навчання виховує відчуття гармонії і розвиває навички проектного мислення, дозволяє оцінювати подання і порівняння факторів.

Графічні зображення в лекційному матеріалі мають пізнавальну й аналітичну властивості. З метою підвищення ефективності і покращання якості навчального процесу викладачам кафедри доцільно використовувати інтерпретацію лекційного матеріалу курсів та практично-семінарських занять.

С. І. ТЕРЕЩЕНКО, канд. філол. наук, доцент кафедри української мови та літератури КНЕУ

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ЕКОНОМІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Інноваційний характер сучасної освіти у практиці вищої школи реалізується у складній інтеграції комплексу профільних та непрофільних дисциплін. Причому останні згідно з концепцією «глобалізації освіти» набувають значної ваги у формуванні висококваліфікованих спеціалістів, здатних вирішувати складні комплексні науково-технічні, економічні та соціальні проблеми.

Курс «Українська література» повністю підпорядкований цій меті і спрямований на підвищення інтелектуального, морального й культурного рівня розвитку студентської молоді. Його теоретична спрямованість, тенденція до узагальнення набутих раніше знань з літератури, висвітлення певних літературно-художніх фактів у новому ракурсі, а саме у зв'язку зі світовим літературним контекстом, зумовлюють новий зміст і нові завдання цього курсу порівняно зі шкільним.

Для формування стійкої зацікавленості студентів класичною та сучасною українською літературою, належної й наполегливої роботи з критичним матеріалом, що стосується цієї дисципліни, безумовно, необхідне позитивне ставлення до предмета, яке викладач може реалізувати як за допомогою змісту самого матеріалу, так і форм його викладання.

Формування якісно нового рівня засвоєння вузівського курсу української літератури, а саме: бачення нової проблематики цього предмета, навички самостійного аналізу літературних фактів, уміння на його основі робити певні самостійні узагальнення й висновки — відбувається не тільки за рахунок традиційних форм навчання (лекцій, семінарів, колоквиумів тощо). Арсенал форм, методів та прийомів навчання сучасного викладача вищого навчального закладу, зокрема філолога, орієнтовано на такий тип роботи, коли кожен студент перш за все може максимально повно виявити весь свій творчий потенціал у вирішенні поставленого проблемного завдання, у самостійному формулюванні проблеми і знаходженні шляхів його вирішення.

Окрім цього, зміна методів контролю знань (письмові екзамени, заліки, тестування та ін.) призводить до певних негативних наслідків: студенти майже втрачають розмовну практику (звідси невміння чітко усно висловити власну думку), що негативно відбивається на формуванні розмовного фахового мовлення (часто не сприймаються, наприклад, синонімічний вислів думки, поняття з певної дисципліни).

Однією з результативних форм засвоєння курсу української літератури в такій ситуації є **семінар-диспут**, який передбачає проблемний розгляд певної теми й сприяє активній творчій участі студентів у пізнавальному процесі, а також потребує ретельного опрацювання основної й додаткової літератури з курсу, забезпечує творчий колективний підхід до вирішення проблеми диспуту.

Ефективним виявляється також проведення такого позааудиторного (за можливості й аудиторного) заняття, як **прес-конференція**. І семінари-диспути, і прес-конференція можуть бути присвячені певній проблемі чи комплексу проблем, що потребують творчого підходу до їх вирішення, глибоких літературних знань, наприклад: «Тема «Бог і людина» в українській літературі», «Проблема ідеалу в сучасній українській літературі», «Образ жінки в класичній світовій та українській літературі», «Загальнолюдські цінності у творах українських модерністів», «Сучасна українська поезія: за і проти» та ін.

Пошуковим, творчим характером відзначається робота (індивідуальна чи колективна) над **презентацією**: а) нового художнього твору відомого автора; б) тематичного й жанрового розмаїття творчості сучасного письменника чи не досить відомого за шкільною програмою письменника-класика; в) невідомої сторінки творчості корифея української літератури. Такий вид роботи потребує від студентів знань текстів художніх творів, тобто першоджерел, уміння оцінити їх значення виходячи із сучасного літературного контексту, актуальності тематики й проблематики художнього твору, його художню майстерність та естетичну цінність. Сучасна українська література багата на цікаві імена і твори як у традиційних, так і нових жанрах. Відкриттями можуть стати для студентської молоді твори сучасних українських авторів, наприклад, роман-біографія Юрія Хорунжого «Вірую», фантастичні романи Володимира Кузьменка «На порозі цивілізації», «Амазонки», соціально-філософський детектив Євгенії Кононенко «Імітація», соціально-психологічний роман Павла Загребельного «Брухт» та багато інших. Досконалий світ українського художнього слова репрезентований у творах класичної літератури письменників так званої «другої хвилі» — Дніпрові Чайки («Гармонія»), Анатолія Свидницького («Любо-рацькі») та інших.

Отже, інноваційний підхід до проведення занять (аудиторних і позааудиторних) з української літератури забезпечує не тільки якісне засвоєння програмного матеріалу, а й сприяє розвитку творчих здібностей студентів: учить майстерно володіти словом, відчувати й розуміти співрозмовника, вправно вести діалог, відповідно будуючи свою поведінку в умовах дискусії, уміти зацікавити аудиторію під час викладу певної інформації.

Г. С. ТЕСЛЕНКО, канд. екон. наук, доцент кафедри інформаційних систем в економіці КНЕУ

КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

Удосконалення методик навчання і контролю знань студентів — процес завжди актуальний і досить дійовий. Але особливо результативним у нашому університеті він став після наказу ректо-